

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
документознавства та інформаційної діяльності

ISSN 2617-4650

<https://doi.org/10.31713/st1-220180>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 1-2, 2018 р.

Рівне – 2019

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Антонова С. Є. Державна політика у сфері професійної освіти в Рівненській області	5
Веретін Л. С. Теоретичні основи управління продуктивністю підприємств у емерджентному середовищі	10
Гладченко А. Ю. Макроекономічна рівновага на національному рівні	15
Альшаафі Мохамед Алі Відображення тенденцій інформатизації суспільства в сучасній системі охорони здоров'я.	21
Поляков М. В., Ханін І. Г., Бормотенко М. В., Косенчук С. Стратегія та тактика інноваційного розвитку підприємств ІТ-індустрії	28
Сазонець О. М., Ідріссі Сулейман Українські реалії зростання ІТ в контексті світової інформаційної асиметрії	36
Саленко А. С. Регуляторний вплив держави та інституційне забезпечення лібералізації економіки та підприємницької діяльності	41
Саричев В. І. Порівняльний контекст функціонування системи охорони здоров'я України та співпраця з міжнародними інституціями	53
Стець Н. В. Інституційна сфера функціонування сільського господарства та забезпечення збалансованого розвитку сільськогосподарських підприємств	63
СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Рустамов Ю., Алієв С. Оптимальні рішення для використання ірригації води	74
Бурачик А. І., Ільченко А. О. Вдосконалення системи державного регулювання медичної допомоги учасникам бойових дій в контексті військово-медичної доктрини України	79
Зима І. Я. Сутність та функції системи державного управління охороною здоров'я в інституційному середовищі	85
Маланчук Л. О. Дослідження розвитку інформаційних війн в Україні та світі	95
Мартинюк Г. Ф. Формування інформаційної культури бакалаврів з інформаційної, бібліотечної та архівної справи засобами НІКТ	99
Нікітенко С. В. Державне управління фізичною культурою і спортом в Україні. Історіографія проблеми	102
Сазонець І. Л., Гессен А. Є. Теоретичні та практичні підходи до формування державних і корпоративних соціальних програм	111
Тихончук Л. Х. Сучасний стан та напрями вдосконалення механізмів державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій	119
Фесянов П. О. Вивчення громадської думки у процесі здійснення державної політики: регіональний аспект	124
Цецик Я. П. Діяльність націонал-демократів на Волині у контексті нормалізаційної угоди з польським урядом 1935-1939 рр.	132

ECONOMIC ISSUES OF PUBLIC ADMINISTRATION

Antonova S. Y. State Policy in the Field of Professional Education in Rivnen Region	5
Veretin L. S. Theoretical Bases of Management of Productivity of Enterprises in the Emergency Environment	10
Hladchenko A. Y. Macroeconomic Equilibrium at the National Level	15
Alshaafi Mohamed Ali Displacement of Trends of Information Society in Modern System of Health Protection Systems	21
Poliakov M. V., Khanin I. H., Bormatenko N. V., Kosenchuk S. Strategy and Tactics of Innovative Development of it Industry Enterprises	28
Sazonets O. M., Idrissi Soulamane Ukrainian Realities of it Growth in the Context of the World Information Asymmetry	36
Salenko A. S. Regulatory Influence of the State and Institutional Provision of Liberalization of Economy and Enterprise Activity	41
Sarychev V. I. Comparative Context of the Functioning of Ukraine's Health System and Cooperation With International Institutions	53
Stets N. V. Institutional Sphere of Functioning of Agriculture and Ensuring Balanced Development of Agricultural Enterprises	63
STRATEGIES AND TACTICS OF PUBLIC ADMINISTRATION	
Rustamov Y., Aliyev S. The Optimal Irrigation Under Water Use Decisions	74
Burachyk A. I., Ilchenko A. O. Improving the System of Public Regulation of Medical Aid For Participants of Malays of Action in the Context of the Military Doctrine of Ukraine	79
Zyma I. Ya. The Essence and Functions of Public Health Management System in the Institutional Environment	85
Malanchuk L. O. Study on the Development of Informational War in Ukraine and The World	95
Martyniuk H. F. Formation of Information Culture of Bacalawyers From Information, Library and Archival Affairs by NICT	99
Nikitenko S. V. State Management of Physical Culture and Sports in Ukraine. Historiography Problem	102
Sazonets I. L., Hessen A. Ye. Theoretical and Practical Approaches to the Formation of Public and Corporate Social Programs	111
Tykhonchuk L. Kh. Modern State and Directions for Improvement of Mechanisms Public Regulation of International Economic Activities of Corporations	119
Fesianov P. O. Study of Public Opinion in the Process of Implementing State Policy: Regional Aspect	124
Tsetsyk Y. P. Activities Of National Democrats to the Volyny in the Context of the Normalization Agreement With the Polish Government of 1935-1939	132

інформатизації суспільства, що проводиться державною політикою в галузі культури, все більше перетворюються на багатофункціональні центри інформаційної культури (ІК). Відповідно змінюється і професіоналізація бібліотечних фахівців, відбувається активне підвищення рівня ІК різних категорій користувачів інформації, що

адекватно відповідає вимогам сучасного суспільства. У сучасних бібліотечних установах необхідно створити систему безперервного навчання користувачів сучасним інформаційним технологіям, яка б допомогла підготувати їх до роботи з новими видами інформації, змінювала б та розвивала їхній інформаційний світогляд.

Список використаних джерел

1. Брежнева В. В. Информационное обслуживание: продукты и услуги библиотек и информационных центров. СПб. : Профессия, 2004. 363 с.
2. Гончаров М. В. Практическая реализация библиотечного интернет-комплекса : науч.-практ. пособие. Москва : Фаир-Пресс, 2005. 191 с.
3. Левшин М. Педагогічна сутність поняття «Інформаційна культура особистості». *Вища освіта України*. 2002. № 3. С. 67–73.
4. Медведєва В. Становлення інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності інформаційно-аналітичних служб бібліотек (на прикладі Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади НБУВ) : монографія. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. 180 с.
5. Мартинюк Г. Ф. Комп'ютерно-орієнтовані технології в системі підготовки студентів гуманітарних спеціальностей : монографія. К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2017. 182 с.

References

1. Brezhneva V. V. Informatsionnoe obsluzhivanie: produkty i usluhi bibliotek i informatsionnykh tsentrov. SPb. : Professya, 2004. 363 s.
2. Honcharov M. V. Prakticheskaia realizatsiia bibliotechnoho internet-kompleksa : nauch.- prakt. posobie. Moskva : Fair-Press, 2005. 191 s.
3. Levshyn M. Pedahohichna sutnist poniattia «Informatsiina kultura osobystosti». *Vyshcha osvita Ukrainy*. 2002. № 3. S. 67–73.
4. Medvedieva V. Stanovlennia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u diialnosti informatsiino-analitychnykh sluzhb bibliotek (na prykladi Sluzhby informatsiino-analitychnoho zabezpechennia orhaniv derzhavnoi vlady NBUV) : monohrafiia. NAN Ukrainy, Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. Kyiv, 2013. 180 s.
5. Martyniuk H. F. Kompiuterno-oriientovani tekhnolohii v systemi pidhotovky studentiv humanitarnykh spetsialnostei : monohrafiia. K. : Vydavnychy dim «KONDOR», 2017. 182 s.

Рецензент: д.е.н., професор І. Л. Сазонець

УДК 796.062

<https://doi.org/10.31713/st1-2201815>

JEL I 38, L 83, M 10

Нікітенко С. В.

к.і.н., доцент,
Херсонський державний
аграрний університет

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ В УКРАЇНІ. ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ

Nikitenko S. V.

Ph.D. in History, Associate Professor
Kherson state
Agrarian University

STATE MANAGEMENT OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN UKRAINE. HISTORIOGRAPHY PROBLEM

Як самостійна наука державне управління почало сформуватися в Україні у 1990-х роках. Науковці, що обґрунтовували теоретичні підвалини державного управління не залишили без уваги питання управління галуззю фізичної культури і спорту. Це пов'язано з тим, що фізична культура і спорт відіграють важливу роль у соціальній сфері. В статті нами здійснено аналіз історіографії проблеми. Автор прийшов до висновку, що українські науковці комплексно вивчили питання розвитку державного управління фізичною культурою і спортом в Україні.

As an independent science, public administration began to be formed in Ukraine in the 1990 s. Scientists who have covered the theoretical foundations of state administration did not ignore the issue of management of the field of physical culture and sports. This is due to the fact that physical culture and sports play an important role in the social sphere. In the article, we analyzed the historiography of the problem. The author came to the conclusion that Ukrainian scholars have comprehensively studied the issues of development of state management of physical culture and sports in Ukraine.

Ключові слова: фізична культура, спорт, державне управління, аналіз.

Keywords: physical culture, sport, state management, analysis.

Постановка проблеми. Проблему феномену фізичної культури та спорту як соціального, правового, економічного, культурного явища досліджує значне число вітчизняних та закордонних науковців, які у своїх трактуваннях його понятійної сутності виходять із концептуальних позицій, що притаманні відповідній науковій галузі до якої вони приналежні. Процес становлення державного управління як наукової дисципліни розпочався в незалежній Україні з середини 1990-х років. Майже відразу фахівці звернули увагу на проблеми, що виникали в ході державного управління сферою фізичної культури і спорту в ході розбудови державності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні засади складних трансформаційних процесів найбільш повно розкрито в працях авторитетних дослідників: І. Гасюка [13], Н. Жмарьова [21], П. Когута [24], В. Андріяш [2], О. Вацеби [6], С. Яцика [61], В. Яцуби [62], що присвячені загально-теоретичним і практичним питанням державного будівництва і права, а також соціальним проблемам розвитку сучасного суспільства загалом і українського зокрема. Однак, необхідно брати до уваги, що державне управління як наука перебуває ще в стадії перманентного формування, що й обумовлює певні об'єктивні складнощі його зростання.

Мета статті. Постійний розвиток системи

державного управління змінює і управлінські відносини в сфері фізичної культури та спорту. Тому метою статті є державне управління фізичною культурою і спортом в Україні та історіографія проблеми.

Виклад основного матеріалу дослідження.

До певної міри можемо погодитися з тезою, яку висловив О. Вацеба. На його переконання спеціально проведених досліджень, які присвячені організаційно-управлінським та правовим питанням скерованим на розвиток фізичної культури і спорту в умовах сучасної незалежної України ще вкрай недостатньо [7, С. 5-6].

Загальні підходи та питання державного управління в системі фізичного виховання опрацьовані низкою вітчизняних науковців у вузькоспеціальних дослідженнях. Серед них виділимо опубліковані їх результати: Е. Вільчковського [8], Л. Волкова [10], Т. Круцевич [26], І. Попеску [46], Л. Сергієчка [50], Б. Шияна [59] у яких не тільки в узагальнюючому контексті знайшли відображення ключові питання досліджуваної ними проблеми. Особливу увагу вони приділили розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні враховуючи в тому числі й особливості дитячої психіки. Зважаючи на проблеми, які час від часу виникають з організацією та проведенням в загальноосвітніх закладах уроків фізичної культури, що закінчуються навіть смертю дітей,

дані напрацювання мають якнайшвидше запроваджуватися вчителями фізичної культури. Важливо використовувати не тільки власний досвід, але й напрацювання фахівців провідних спортивних країн. Достатньо глибокі розвідки поточного стану організації управління фізичною культурою та спортом у Німеччині та Франції здійснили А. Соколов [52] і О. Кузьменко [28]. Вони звернули увагу на різні моделі фінансування і організації фізкультурно-спортивного руху в цих країнах, зазначивши, що грамотно прописана і реалізована управлінська модель дала позитивний результат. Дослідники стан державного управління фізичною культурою і спортом у нашій державі розглянули на фоні набутого європейськими країнами досвіду. Одним із чинників, що суттєво впливає на сучасний стан державної служби загалом і управління фізичною культурою та спортом як галуззю розвитку ринкових відносин в умовах розбудови державності [1]. Вітчизняні науковці чільне місце відводять сфері фізичної культури та спорту в умовах глобалізації й євроінтеграції, адже український спорт не може не інтегруватися в загальний світовий спортивний простір. Свідченням цього є поетапне входження наших спортивних організацій до численних міжнародних структур [11], участь спортсменів в престижних змаганнях міжнародного рівня, входження їх до різноманітних спортивних рейтингів (тенісисти, боксери, футболісти). Звернули вони також увагу на ту обставину, що низка країн Європейського Союзу, опираючись на власні історичні традиції відповідно до вимог сьогодення продовжує постійно здійснювати реформування власної державної служби [25], тобто цей процес є перманентним і тому потребує постійної уваги вчених, політиків, законодавців, управлінців. Важливі положення містяться у напрацюваннях Ю. Ковбасюка. У хронологічному порядку відслідковується входження нашої держави до міжнародних структур, визначено так звані «вузькі» місця цієї інтеграції [33]. Напрацьованим багажем діяльності кадрових служб органів державної влади в країнах Центрально-Східної Європи зацікавилися Н. Онишків та Д. Шпак [42]. Вони виділили основні етапи добору кадрів та шляхи їх удосконалення. Не міг залишитися поза увагою науковців накопичений досвід

напрацювання закордонними партнерами законодавства у сфері фізичної культури і спорту [34].

Отримані позитивні результати діяльності та ще невирішені питання в ході розбудови державної служби обговорили учасники однієї з численних конференцій «Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту в контексті 25-річчя незалежності України» [54]. Науково-практичні конференції стали потужним рушієм у формуванні державного управління як науки, адже дискусійні питання обговорені вченими під час їх проведення дали поштовх новим напрацюванням. В умовах трансформації суспільних відносин і реформування цілих галузей народного господарства України виникла низка прорахунків юридичного характеру. З даною проблемою прийшлося зіткнутися і здійснюючи реформи в сфері фізичної культури та спорту. Проблематику організації ефективного управління сферою фізичної культури і спорту, а також їх правове регулювання розглянуто в працях знаних вітчизняних учених: С. Вавренюка [5], І. Гасюка [14], М. Дутчака [19], В. Куделко [27], М. Олійника [40], І. Рибача [48] та інших. Перераховані автори дійшли висновку, що тільки оптимальне законодавство і вміле його використання є надійним інструментом у ефективному розгортанні фізкультурно-спортивної діяльності серед населення. Закони і підзаконні акти повинні відповідати запитам сьогодення, а також не повинні вступати в протиріччя одне одному.

Масовість в охоплені фізкультурною роботою дає можливість перейти до формування повноцінних спортивних професійних команд та збірних за видами спорту черпаючи їх з числа найбільш перспективних спортсменів-любителів. Так звані селекціонери і кваліфікований тренерських штат здатні вчасно розпізнати перспективного атлета та здійснювати його супровід з метою вивести на більш високий рівень. Значимий внесок у дослідження проблематики добору і розстановки управлінських кадрів у нашій державі здійснили В. Князев [23], Н. Морозова [35], Ф. Панасюк [44], В. Скуратівський [51], О. Яковенко [60]. Вони акцентували увагу на філософсько-методологічних засадах державно-

управлінських процесів і професіоналізації як чиннику формування людських ресурсів державної служби в Україні; визначилися зі змістом і завданнями системного упорядкування державного регулювання розвитку територій, акцентували увагу на основах соціальної політики. В свою чергу в доробках О. Воронька [10], С. Дубенка [17], Т. Мокренка [36], В. Олуйка [41] отримали подальший розвиток питання стосовно подальших змін у кадровій політиці на державній службі України та її динаміки в місцевих органах влади. Специфіку підходів до підготовки сучасних кадрів державних службовців та нестандартні кроки в системі добору управлінців на різних рівнях дослідили П. Надолішній [38], О. Петришин [45], В. Тронь [56], В. Яцуба [63]. Вони запропонували механізми подолання некомпетентності й безвідповідальності в управлінських структурах по вертикалі й горизонталі. На практиці зачасти складається така ситуація, що некомпетентного чи безвідповідального чиновника й ніким замінити, адже зазвичай не ще сформовано потужний кадровий резерв, або занадто низька винагорода за виконувану працю. У доробку М. Дутчака [18] та В. Мудрика [37] знайшла відображення гуманізація стосовно залучення всіх прошарків населення до посилення рухової активності з метою формування гармонійного розвитку особистості. Державну кадрову політику, соціально-психологічний та гуманітарний компоненти удосконалення підготовки управлінських кадрів розглянуто в дисертації Л. Титаренко [55].

Аспектам покращення організації та технології менеджменту суб'єктів і об'єктів управління фізичною культурою та спортом присвячено напрацювання О. Горбенка [16], І. Приходька [47], І. Хомко [57], також дисертації Л. Чеховської [58], С. Садник [53]. Нами ретельно опрацьовано низку авторефератів докторських і кандидатських дисертацій вітчизняних, російських і білоруських дослідників. Серед них захищені дисертаційні роботи фахівців у царині державного управління І. Гасюка [12], юридичних наук Л. Заїченко [22], педагогіки М. Садовенко [49], фізичного виховання і спорту О. Горбенко [15], історії фізичної культури і

спорту С. Нікітенка [39], економіки А. Осіпова [43], політичних наук О. Лісничук [29], соціології В. Лукашук [32] та низки інших.

Вивчення характерних прийомів якими послуговується державне управління галуззю показує, що сформовані вітчизняними вченими підходи по їх визначенню достатньо подібні, хіба-що виникає відмінність тільки у зв'язку з різним трактуванням і підходами до самого поняття «державне управління». Тому видається доцільним зосередитися на аналізі найбільш важливих ознак: цілеспрямованому, постійному, планомірному характері державного управління; державно-владному характері державного управління; правовій формі здійснення державного управління; організаційних моментах в державному управлінні; інноваціях у державному управлінні тощо. Загально відомо, що багато цікавих і корисних ініціатив «губляться» на місцевому рівні. Тому від кваліфікації кадрів низового рівня, їх бажання запроваджувати новації на місцях достатньо багато залежить, особливо в процесі перманентного реформування даної галузі. Ці питання знайшли висвітлення в доробку І. Артеменка [3], В. Борденюка [4], О. Євтушенка [20], І. Лопушинського [31]; в монографіях, підручниках і навчальних посібниках авторських колективів сформованих на базі інституту державного управління Чорноморського національного університету імені Петра Могили [30].

Висновки. Проведений аналіз дає нам підстави стверджувати, що науковці достатньо ретельну увагу приділили проблемі державного управління фізичною культурою і спортом в Україні. Важливо, що напрацювання науковців мають те тільки теоретичну вагу, вони активно впроваджуються у педагогічний процес в навчальних закладах, беруться до уваги колегами-практиками. Моніторинг наукової думки з цієї проблеми методами історіографії дозволяє оцінити виклики, що стоять перед наукою державного управління в цій сфері та розробити практичні напрямки вдосконалення управління фізичною культурою та спортом.

Список використаних джерел

1. Ажиппо О. Ю. Стратегічне управління фізичною культурою та спортом в сучасних ринкових умовах. *Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту в контексті 25-річчя незалежності України* : зб. матеріалів IV регіональної наук.-практ. інтер.-конф. Харків : ХДАФК, 2016. С. 7–12.
2. Андріяш В. І. Державна політика: концептуальні аспекти визначення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2013. № 9. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=626> (дата звернення: 15.05.2019).
3. Артеменко І. А. Напрямки діяльності суб'єктів публічної адміністрації та її процесуальні форми. *Матеріали конференцій*. Хар.НАДУ. 2016. С. 231–234.
4. Борденюк В. Місцеве самоврядування як форма децентралізації державної влади: конституційно-правові аспекти. *Вісник НАДУ*. 2004. № 3. С. 420–431.
5. Вавренюк С. А. Теоретико-правові основи державного управління фізичною культурою і спортом в Україні. *Теорія і практика державного управління*. 2014. Вип. 3 (46). С. 1–4.
6. Вацеба О. Сучасна парадигма понять "фізична культура" і "спорт". *Теорія і методика фіз. виховання і спорту*. 2002. № 1. С. 82–85.
7. Вацеба О. М. Тенденції розвитку наукових досліджень в галузі фізичної культури та спорту серед молодих вчених України. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. ст. галузі фізичної культури і спорту. Львів : ЛДІФК, 2000. Вип. 4.
8. Вільчковський Е. С., Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 428 с.
9. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. К.: Изд-во Олимпийская литература, 1999. 296 с.
10. Воронько О. А. Керівні кадри: державна політика та система управління : навч. посібник. К. : Видавництво УАДУ, 2000. 156 с.
11. Гаро Г. О., Кушнір О. О. Спортивне право: огляд національного законодавства і міжнародних стандартів. URL: http://protokol.com.ua/ua/sportivne_pravo_oglyad_natsionalnogo_zakonodavstva_i_mignarodnih_standartiv (дата звернення: 15.05.2019).
12. Гасюк І. Л. Механізми державного управління фізичною культурою та спортом в Україні : автореф. дис. ... д-ра. держ. упр. К., 2013. 42 с.
13. Гасюк І. Л. Теоретичне обґрунтування складових моделі організаційної структури державного управління фізичною культурою і спортом. *Університетські наукові записки: часопис ХУУП*. Харків : Вид-во ХУУП – 2010. № 4 (36). С. 276–281.
14. Гасюк І. Л. Фізична культура та спорт: правові, економічні, управлінські засади діяльності в галузі : навч. посібн. Харків : Вид-во ХГПА, 2011. 457 с.
15. Горбенко О. В. Науково-методичне обґрунтування кадрової потреби сфери фізичної культури і спорту в Україні : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту. Львів, 2002. 19 с.
16. Горбенко О. В. Організаційно-управлінські резерви професійно-орієнтаційної роботи ВНЗ галузі фізичної культури і спорту із загальноосвітніми школами. *Оптимізація наукових досліджень*. Миколаїв : НУК, 2009. С. 239–241.
17. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні. К. : Видавничий дім, 1999.
18. Дутчак М. В. Моніторинг в системі державного управління спортом для всіх в Україні. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту*. Харків : ХДАДМ. 2008. № 9. С. 34–43.
19. Дутчак М. В. Окремі аспекти реформування системи фізичного виховання в Україні. *Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні*. Рівне : Ліста. 1999. С. 158–162.
20. Євтушенко О. Н. Головні напрямки реформування державної влади і місцевого самоврядування у вітчизняній системі публічної влади. *Наукові праці. Державне управління* : науково-методичний журнал. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. Вип. 145. Т. 157. С. 20–25.
21. Жмарев Н. В. Системный подход и целевое управление в спорте. К. : Здоров'я, 1984. 144 с.
22. Заїченко Л. І. Спортивний клуб в системі господарсько-правових відносин : дис. ... к. юрид. н. Харків, 2015. 195 с.
23. Князев В.М. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : монографія. К. : Вид-во НАДУ, 2003. 320 с.

24. Когут П. Оптимізація системи державного управління на засадах персоніфікації політико-владних відносин. *Вісн. НАДУ*. 2008. № 3. С. 201–210.
25. Колісніченко Н. М. Європейська державна служба між традицією та реформуванням. *Державне будівництво*. 2007. № 1 (2).
26. Круцевич Т. Ю. Методи дослідження індивідуального здоров'я дітей і підлітків в процесі фізичного виховання. К. : Олимп. л-ра, 1999. 232 с.
27. Куделко В. Е. Організація і технологія управління фізичною культурою і спортом у системі районного територіально-адміністративного утворення. Харків : Вид-во Харківської державної академії фізичної культури, 2005. 20 с.
28. Кузьменко О. О. Сучасний стан державного управління фізичною культурою й спортом в Україні та Європі. *Держава та регіон*. Серія: *Державне управління*. 2011. № 3. С. 36–41.
29. Лісничук О. В. Групи інтересів у багатоскладовому суспільстві. Політологічний аналіз : автореф. ... к-та політ. наук. К., 2000. 21 с.
30. Ліщук С. В. Удосконалення механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту. *Державне управління*. *Наукові праці* : науково-методичний журнал. Миколаїв: Вид-во ЧДУ, 2014. Вип. 237. Т. 249. С. 85–88.
31. Лопушинський І. П. Місцеве самоврядування України в структурі адміністративно-територіальної реформи (на прикладі Херсонської області). *Держава і регіони*. Серія: *Державне управління*. 2010. № 2. С. 160–165.
32. Лукашук В. І. Тенденції розвитку спорту в умовах ринкових перетворень : автореф. дис. ... канд. соц. наук. Харків, 2006. 24 с.
33. Модернізація державного управління та європейська інтеграція України. *Наукова доповідь*. К. : НАДУ, 2013. 120 с.
34. Мозолев О. М. Управління розвитком освіти в сфері фізичної культури і спорту з польського досвіду. *Żbiór artykułów naukowych*. Zakopane, 2016. С. 7–10.
35. Морозова Н. Г. Професіоналізація як чинник формування людських ресурсів державної служби в Україні. *Статистика України*. 2009. № 4 (47). С. 102–108.
36. Мотренко Т. Концептуальний аналіз дисертаційних досліджень з державного управління (до 10-річчя галузі «Державне управління» в Україні. *Вісник державної служби України*. 2007. № 4. С. 6–15.
37. Мудрик В. І. Методологія дослідження отрасли «Фізическая культура и спорт в системе управления. *Педагогіка та психологія та медико-психологічні проблеми фізичного виховання та спорту*. 2003. № 12. С. 81–88.
38. Надолішний П. І. Теорія та історія державного управління. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2006. 416 с.
39. Нікітенко С. В. Розвиток фізкультури та спорту на Херсонщині. (1944-1991 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Миколаїв, 2010. 23 с.
40. Олійник М. О. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні : навч. посіб. Вид. 3-є, перероб. та доп. Х. : ХаДІФК, 2000. 292 с.
41. Олуйко В. М. Кадри в регіоні України: становлення та розвиток : монографія. К. : Наук. світ, 2001. 237 с.
42. Онишків Н. Е., Шпак Д. О. Діяльність кадрових служб органів державної влади в країнах Східної і Центральної Європи: досвід для України. *Молодий вчений*. 2015. № 1(16). С. 212–217.
43. Осіпова А. Ю. Механізм забезпечення ефективного управління персоналом підприємства : дис. ... к. екон. н. Хмельницький, 2015. 22 с.
44. Панасюк Ф. Зміст і завдання системного упорядкування державного регулювання розвитку територій. *Вісник УАДУ*. 2001. № 2. С. 32–43.
45. Петришин О. Державна служба як проблема теорії держави і права. *Вісник Академії правових наук України*. 2000. № 1 (20). С. 3–11.
46. Попеску І. К. Малий античний олімпійський словник. К., 1999. 144 с.
47. Приходько І. І. Організаційний аналіз використання управлінських нововведень директорами СДЮШОР. *Молода спортивна наука України*. 2014. Т. 4. С. 110–116.
48. Рибач І. Організаційно-правові механізми управління системою надання фізкультурно-спортивних послуг у державі. *Ефективність державного управління* : зб. наук. праць. 2015. Вип. 42. С. 191–197.
49. Садовенко М. Ю. Игровые методы обучения в подготовке специалистов по физической

культуре к организаторско-управленческой деятельности : автореф. дис. ... канд. політ. пед. наук. Минск, 1991. 23 с.

50. Сергієнко Л. П. Практикум з психології спорту : навч. посіб. Харків : Освіта, 2008. 256 с.

51. Скуратівський В. А. Основи соціальної політики. К. : МАУП, 2002. 370 с.

52. Соколов А. С. Роль и участие местных органов власти Германии и Франции в развитии физического воспитания и спорта. *Теория и практика физической культуры*. М., 1999. № 4. С. 45–49.

53. Стадник С. Оптимізація управління діяльністю училищ фізичної культури України на основі програмно-цільового методу управління. *Молода спортивна наука*. 2012. Т. 4. С. 156–162.

54. *Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту в контексті 25-річчя незалежності України* : зб. матеріалів IV регіональної наук.-практ. інтер.-конф. Харків : ХДАФК, 2016. 172 с.

55. Титаренко Л. М. Державна кадрова політика: соціально-психологічний та гуманітарний компоненти удосконалення підготовки управлінських кадрів : автореф. дис. ... канд. політ. наук. Одеса, 2005. 20 с.

56. Тронь В. П. Механізм приборкування некомпетентності і безвідповідальності в управлінні ієрархією. *Управління сучасним містом*. 2001. № 7-9 (3). С. 3–18.

57. Хомко І. Г. Аналіз факторів, що впливають на проведення професійно-орієнтаційної роботи серед абітурієнтів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Науково-теоретичний журнал : зб. наук. праць. Харків : ХДАФК, 2010. № 2. С. 170–173.

58. Чеховська Л. Методика аналізу та оцінки технології управління персоналом фізкультурних організацій. *Педагогіка, психологія і медикобіологічні проблеми фізичного виховання і спорту* : збірник наукових праць / під ред. Єрмакова С. С. Харків : ХХПІ, 2001. № 14. С. 53–68.

59. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Ч. I. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2008. 272 с.

60. Яковенко О. В. Дослідження системи управління малих підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2010. № 4. Т. 2. С. 129–132.

61. Яцик С. Перспективи запровадження відкритої моделі державної служби та принципу «just in time» в Україні. *Актуальні проблеми державного управління* : збірн. наук. праць. Одеса : НАДУ, 2015. Вип. 2 (62). С. 146–149.

62. Яцуба В. Г. Організаційно-правові засади реформування адміністративної системи в Україні. *Вісник Української Академії державного управління при Президенті України*. 1997. № 3-4. С. 3–8.

63. Яцуба В. Г. Роль підготовки і підвищення кваліфікації державних службовців в удосконаленні державного управління. *Вісник державної служби України*. 1997. № 4. С. 54–59.

References

1. Azhyppo O. Yu. Stratehichne upravlinnia fizychnoiu kulturoiu ta sportom v suchasnykh rynkovykh umovakh. *Stratehichne upravlinnia rozvytkom fizychnoi kultury i sportu v konteksti 25-rychchia nezalezhnosti Ukrainy* : zb. materialiv IV rehionalnoi nauk.-prakt. inter.-konf. Kharkiv : KhDAFK, 2016. S. 7–12.

2. Andriiash V. I. Derzhavna polityka: kontseptualni aspekty vyznachennia. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. 2013. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626> (data zvernennia: 15.05.2019).

3. Artemenko I. A. Napriamky diialnosti subiektiv publichnoi administratsii ta yii protsesualni formy. *Materialy konferentsii*. Khar.NADU. 2016. S. 231–234.

4. Bordeniuk V. Mistseve samovriaduvannia yak forma detsentralizatsii derzhavnoi vlady: konstytutsiino-pravovi aspekty. *Visnyk NADU*. 2004. № 3. S. 420–431.

5. Vavreniuk S. A. Teoretyko-pravovi osnovy derzhavnoho upravlinnia fizychnoiu kulturoiu i sportom v Ukraini. *Teoriia i praktyka derzhavnoho upravlinnia*. 2014. Vyp. 3 (46). S. 1–4.

6. Vatsaba O. Suchasna paradyhma poniat "fizychna kultura" i "sport". *Teoriia i metodyka fiz. vykhovannia i sportu*. 2002. № 1. S. 82–85.

7. Vatsaba O. M. Tendentsii rozvytku naukovykh doslidzhen v haluzi fizychnoi kultury ta sportu sered molodykh vchenykh Ukrainy. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy* : zb. nauk. st. haluzi fizychnoi kultury i sportu. Lviv : LDIFK, 2000. Vyp. 4.

8. Vilchkovskiy E. S., Kurok O. I. Teoriia i metodyka

- fizychnoho vykhovannia ditei doshkilnoho viku : navch. posib. Sumy : VTD «Universytetska knyha», 2008. 428 s.
9. Volkov L. V. Teoria i metodika detskoho i yunosheskoho sporta. K. : Yzd-vo Olympyiskaia lyteratura, 1999. 296 s.
10. Voronko O. A. Kerivni kadry: derzhavna polityka ta systema upravlinnia : navch. posibnyk. K. : Vydavnytstvo UADU, 2000. 156 s.
11. Haro H. O., Kushnir O. O. Sportyvne pravo: ohliad natsionalnoho zakonodavstva i mizhnarodnykh standartiv. URL: http://protokol.com.ua/ua/sportivne_pravo_oglyad_natsionalnogo_zakonodavstva_i_mignarodnih_standartiv (data zvernennia: 15.05.2019).
12. Hasiuk I. L. Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia fizychnoiu kulturoiu ta sportom v Ukraini : avtoref. dys. ... d-ra. derzh. upr. K., 2013. 42 s.
13. Hasiuk I. L. Teoretychne obgruntuvannia skladovykh modeli orhanizatsiinoi struktury derzhavnoho upravlinnia fizychnoiu kulturoiu i sportom. *Universytetski naukovy zapysky: chasopys KhUUP*. Kharkiv : Vyd-vo KhUUP – 2010. № 4 (36). S. 276–281.
14. Hasiuk I. L. Fizychna kultura ta sport: pravovi, ekonomichni, upravlinski zasady diialnosti v haluzi : navch. posibn. Kharkiv : Vyd-vo KhHPA, 2011. 457 s.
15. Horbenko O. V. Naukovo-metodychne obgruntuvannia kadrovoi potreby sfery fizychnoi kultury i sportu v Ukraini : avtoref. dys... kand. nauk z fiz. vykhovannia i sportu. Lviv, 2002. 19 s.
16. Horbenko O. V. Orhanizatsiino-upravlinski rezervy profesiino-oriantatsiinoi roboty VNZ haluzi fizychnoi kultury i sportu iz zahalnoosvitnimy shkolamy. *Optymizatsiia naukovykh doslidzhen*. Mykolaiv : NUK, 2009. S. 239–241.
17. Dubenko S. D. Derzhavna sluzhba i derzhavni sluzhbovtsi v Ukraini. K. : Vydavnychiy dim, 1999.
18. Dutchak M. V. Monitorynh v systemi derzhavnoho upravlinnia sportom dlia vsikh v Ukraini. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia ta sportu*. Kharkiv : KhDADM. 2008. № 9. S. 34–43.
19. Dutchak M. V. Okremi aspekty reformuvannia systemy fizychnoho vykhovannia v Ukraini. *Kontseptsiiia rozvytku haluzi fizychnoho vykhovannia i sportu v Ukraini*. Rivne : Lista. 1999. S. 158–162.
20. Yevtushenko O. N. Holovni napriamky reformuvannia derzhavnoi vlady i mistsevoho samovriaduvannia u vitchyzniani systemi publicnoi vlady. *Naukovi pratsi. Derzhavne upravlinnia : naukovo-metodychnyi zhurnal*. Mykolaiv : Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2011. Vyp. 145. T. 157. S. 20–25.
21. Zhmarev N. V. Systemnyi podkhod y tselevoe upravlenye v sporte. K. : Zdorovia, 1984. 144 s.
22. Zaichenko L. I. Sportyvnyi klub v systemi hospodarsko-pravovykh vidnosyn : dys. ... k. yuryd. n. Kharkiv, 2015. 195 s.
23. Kniازه V.M. Derzhavne upravlinnia: filosofski, svitohliadni ta metodolohichni problemy : monohrafiia. K. : Vyd-vo NADU, 2003. 320 s.
24. Kohut P. Optymizatsiia systemy derzhavnoho upravlinnia na zasadakh personifikatsii polityko-vladnykh vidnosyn. *Visn. NADU*. 2008. № 3. S. 201–210.
25. Kolisnichenko N. M. Yevropeiska derzhavna sluzhba mizh tradytsiieiu ta reformuvanniam. *Derzhavne budivnytstvo*. 2007. № 1 (2).
26. Krutsevich T. Yu. Metody issledovaniia individualnoho zdorovia ditei i podrostkov v protsesse fizicheskoho vospitaniia. K. : Olymp. l-ra, 1999. 232 s.
27. Kudelko V. E. Orhanizatsiia i tekhnolohiia upravlinnia fizychnoiu kulturoiu i sportom u systemi raionnoho terytorialno-administratyvnoho utvorennia. Kharkiv : Vyd-vo Kharkivskoi derzhavnoi akademii fizychnoi kultury, 2005. 20 s.
28. Kuzmenko O. O. Suchasnyi stan derzhavnoho upravlinnia fizychnoiu kulturoiu i sportom v Ukraini ta Yevropi. *Derzhava ta rehion*. Serii: Derzhavne upravlinnia. 2011. № 3. S. 36–41.
29. Lisnychuk O. V. Hrupy interesiv u bahatoskladovomu suspilstvi. Politolohichni analiz : : avtoref. dys. ... k-ta polit. nauk. K., 2000. 21 s.
30. Lishchuk S. V. Udoskonalennia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia u sferi fizychnoi kultury i sportu. Derzhavne upravlinnia. *Naukovi pratsi : naukovo-metodychnyi zhurnal*. Mykolaiv: Vyd-vo ChDU, 2014. Vyp. 237. T. 249. S. 85–88.
31. Lopushynskiy I. P. Mistseve samovriaduvannia Ukrainy v strukturi administratyvno-terytorialnoi reformy (na prykladi Khersonskoi oblasti). *Derzhava i rehiony*. Serii: Derzhavne upravlinnia. 2010. № 2. S. 160–165.
32. Lukashchuk V. I. Tendentsii rozvytku sportu v umovakh rynkovykh peretvoren : avtoref. dys. ...

kand. sots. nauk. Xarkiv, 2006. 24 s.

33. Modernizatsiia derzhavnoho upravlinnia ta yevropeiska intehratsiia Ukrainy. *Naukova dopovid.* K. : NADU, 2013. 120 c.

34. Mozolev O. M. Upravlinnia rozvytkom osvity v sferi fizychnoi kultury i sportu z polskoho dosvidu. *Żbiór artykułów naukowych.* Zakopane, 2016. S. 7–10.

35. Morozova N. H. Profesionalizatsiia yak chynnyk formuvannia liudskykh resursiv derzhavnoi sluzhby v Ukraini. *Statystyka Ukrainy.* 2009. № 4 (47). S. 102–108.

36. Motrenko T. Kontseptualnyi analiz dysertatsiinykh doslidzhen z derzhavnoho upravlinnia (do 10-richchia haluzi «Derzhavne upravlinnia» v Ukraini. *Visnyk derzhavnoi sluzhby Ukrainy.* 2007. № 4. S. 6–15.

37. Mudryk V. Y. Metodolohiya yssledovanyia otrasly «Fyzicheskaia kultura y sport v systeme upravleniia. *Pedahohika ta psykholohiia ta medyko-psykholohichni problemy fizychnoho vykhovannia ta sportu.* 2003. № 12. S. 81–88.

38. Nadolishnyi P. I. Teoriia ta istoriia derzhavnoho upravlinnia. Odessa : ORIDU NADU, 2006. 416 s.

39. Nikitenko S. V. Rozvytok fizkultury ta sportu na Khersonshchyni. (1944–1991 rr.) : avtoref. dys. ... kand. ist. nauk. Mykolaiv, 2010. 23 s.

40. Oliinyk M. O. Pravovi osnovy orhanizatsii ta upravlinnia fizychnoiu kulturoiu, sportom i turyzmom v Ukraini : navch. posib. Vyd. 3-e, pererob. ta dop. Kh. : KhaDIFK, 2000. 292 s.

41. Oluiko V. M. Kadry v rehioni Ukrainy: stanovlennia ta rozvytok : monohrafiia. K. : Nauk. svit, 2001. 237 s.

42. Onyshkiv N. E., Shpak D. O. Diialnist kadrovkykh sluzhb orhaniv derzhavnoi vlady v krainakh Skhidnoi i Tsentralnoi Yevropy: dosvid dlia Ukrainy. *Molody vchenyi.* 2015. № 1(16). S. 212–217.

43. Osipova A. Yu. Mekhanizm zabezpechennia efektyvnoho upravlinnia personalom pidpriemstva : dys. ... k. ekon. n. Khmelnytskyi, 2015. 22 s.

44. Panasiuk F. Zmist i zavdannia systemnoho uporiadkuvannia derzhavnoho rehuliuвання rozvytku terytorii. *Visnyk UADU.* 2001. № 2. S. 32–43.

45. Petryshyn O. Derzhavna sluzhba yak problema teorii derzhavy i prava. *Visnyk Akademii*

pravovykh nauk Ukrainy. 2000. № 1 (20). S. 3–11.

46. Popesku I. K. Malyi antychnyi olimpiiskyi slovnyk. K., 1999. 144 s.

47. Prykhodko I. I. Orhanizatsiinyi analiz vykorystannia upravlinskykh novovveden dyrektoramy SDIUShOR. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy.* 2014. T. 4. S. 110–116.

48. Rybach I. Orhanizatsiino-pravovi mekhanizmy upravlinnia systemoiu nadannia fizkulturno-sportyvnykh posluh u derzhavi. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia : zb. nauk. prats.* 2015. Vyp. 42. S. 191–197.

49. Sadovenko M. Yu. Yhrovyie metody obucheniia v podhotovke spetsyalystov po fizycheskoi kulture k orhanyzatorsko-upravlencheskoi deiatelnosti : avtoref. dys. ... kand. polit. ped. nauk. Mynsk, 1991. 23 s.

50. Serhienko L. P. Praktykum z psykholohii sportu : navch. posib. Kharkiv : Osvita, 2008. 256 s.

51. Skurativskiy V. A. Osnovy sotsialnoi polityky. K. : MAUP, 2002. 370 s.

52. Sokolov A. S. Rol i uchastie mestnykh orhanov vlasti Hermanii i Frantsii v razvitii fizicheskoho vospitaniia i sporta. *Teoriia y praktyka fizycheskoi kultury.* M., 1999. № 4. S. 45–49.

53. Stadnyk S. Optyimizatsiia upravlinnia diialnistiu uchylshch fizychnoi kultury Ukrainy na osnovi prohramno-tsilovoho metodu upravlinnia. *Moloda sportyvna nauka.* 2012. T. 4. S. 156–162.

54. *Stratehichne upravlinnia rozvytkom fizychnoi kultury i sportu v konteksti 25-richchia nezalezhnosti Ukrainy : zb. materialiv IV rehionalnoi nauk.-prakt. inter.-konf.* Kharkiv : KhDAFK, 2016. 172 s.

55. Tytarenko L. M. Derzhavna kadrova polityka: sotsialno-psykholohichni ta humanitarnyi komponenty udoskonalennia pidhotovky upravlinskykh kadrov : avtoref. dys. ... kand. polit. nauk. Odesa, 2005. 20 s.

56. Tron V. P. Mekhanizm pryborkuvannia nekompetentnosti i bezvidpovidalnosti v upravlinni iierarkhiiei. *Upravlinnia suchasnym mistom.* 2001. № 7-9 (3). S. 3–18.

57. Khomko I. H. Analiz faktoriv, shcho vplyvaiut na provedennia profesiino-orientatsiinoi roboty sered abiturientiv vshchkykh navchalnykh zakladiv fizkulturnoho profiliiu. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk. Naukovo-teoretychnyi zhurnal : zb. nauk. prats.* Kharkiv : KhDAFK, 2010. № 2. S. 170–173.

58. Chekhovska L. Metodyka analizu ta otsinky

tekhnologii upravlinnia personalom fizkulturnykh orhanizatsii. *Pedahohika, psykhohohiia i medykobiolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu* : zbirnyk naukovykh prats / pid red. Yermakova S. S. Kharkiv : KhKhPI, 2001. № 14. S. 53–68.

59. Shyian B. M. Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia shkoliariv. Ch. I. Ternopil : Navchalna knyha. Bohdan, 2008. 272 s.

60. Iakovenko O. V. Doslidzhennia systemy upravlinnia malykh pidpriemstv. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. 2010. № 4. T. 2. S. 129–132.

61. Iatsyk S. Perspektyvy zaprovadzhennia vidkrytoi modeli derzhavnoi sluzhby ta pryntsyphu

«just in time» v Ukraini. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zbirn. nauk. prats. Odesa : NADU, 2015. Vyp. 2 (62). S. 146–149.

62. Iatsuba V. H. Orhanizatsiino-pravovi zasady reformuvannia administratyvnoi systemy v Ukraini. *Visnyk Ukrainiskoi Akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy*. 1997. № 3-4. S. 3–8.

63. Iatsuba V. H. Rol pidhotovky i pidvyshchennia kvalifikatsii derzhavnykh sluzhbovtziv v udoskonalenni derzhavnoho upravlinnia. *Visnyk derzhavnoi sluzhby Ukrainy*. 1997. № 4. S. 54–59.

Рецензент: д.е.н., професор Л. І. Безтелесна

УДК 338.001.36

<https://doi.org/10.31713/st1-2201816>

JEL D 22, I 38, J 33

Сазонец І. Л.

д.е.н., професор, завідувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності
Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Гессен А. Є.

к.е.н.
доцент кафедри економіки та менеджменту
туристичної діяльності
Дніпропетровський гуманітарний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ І КОРПОРАТИВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Sazonets I. L.

Doctor of Economics,
Head of the Department of Public Administration,
Documentation and Information Activities
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Hessen A. Ye.

PhD in Economics,
Associate Professor of the Department of Economics and
Management tourist activity
Dnipropetrovsk Humanitarian University

THEORETICAL AND PRACTICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF PUBLIC AND CORPORATE SOCIAL PROGRAMS